

Регионална инспекция по околната среда и водите - Варна

РЕШЕНИЕ № ВА 4-ПР/2010 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1, ал. 3 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 8 на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 5 във връзка с ал. 3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС и по чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение **“ИЗГРАЖДАНЕ НА ДВА ВЯТЪРНИ ГЕНЕРАТОРА”**, реализацията на което **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

Възложител: КООПЕРАЦИЯ „КВАНТА-ПЛОВДИВ”

Седалище и адрес на управление: бул. „ДУНАВ” № 36, ет. 8, ап. 22, район „СЕВЕРЕН”, гр. ПЛОВДИВ

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение /ИП/ предвижда изграждане на два вятърни генератора върху подземни стоманобетонни фундаменти със съпътстващи обекти - кранови площадки и пътища в поземлени имоти **№№038044**, площ 30.002 дка, местност „Вети бостани”, **№ 026030**, площ 10.210 дка, местност „Дългите ниви”, начин на трайно ползване – ниви, землище на с. Водица, община Аксаково.

Основният процес е преобразуването на енергия от вятъра в механична енергия, чрез турбина с три витла. Механичната енергия се преобразува в електрическа чрез редуктор, който задвижва асинхронен електрически генератор. Вятърната турбина представлява отделен самостоятелен обект – конусовидна стоманена кула върху бетонова основа.

Инвестиционното предложение ще се присъедини към електроразпределителната мрежа 20 kV посредством подземен кабел.

Рискът от инциденти е ограничен чрез система за автоматично спиране при скорости на вятъра над 25 m/s.

Техническите характеристики на един вятърен генератор са:

- Височина на кулата 110 м;
- Диаметър на ротора 90 м;
- Единична мощност 2.000 MW.

Планираните имоти не попадат в границите на защитени зони. Най-близко разположените защитени зони – ЗЗ “Батова” с код BG0002082 определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие /ДВ, бр. 77/ 2002 г. с изм. и доп./ и ЗЗ “Суха река” с код BG0000107 определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от същия закон.

Инвестиционното предложение е включено в точки 3, буква “и” и 10, буква “д” от Приложение № 2 на Закона за опазване на околната среда. Съгласно чл. 93, ал. 1, т. 1 от ЗООС предложението е предмет на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Съгласно разпоредбите на чл. 31, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие, чл. 2, ал. 1, т. 3, буква “а” от и ал. 3. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ бр.73/2007г.) инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на описаните по-горе защитени зони.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка, и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. Инвестиционното предложение включва изграждане на 2 ветрогенератора с обща мощност 4 MW в гореописаните имоти, разположени в землището на с. Водица, община Аксаково, от която ще бъдат засегнати земеделски земи за фундаменти и съпътстващи обекти: подземни кабелни мрежи, площадки за извършване на монтажни работи, пътища, кранови площадки и др.;
2. За територията на съседните землища и община Аксаково, като цяло има множество разрешени, одобрени и/или реализирани ИП за монтиране на ветрогенератори. Реализацията на ИП в съчетание с други такива ще окаже кумулативно /сумарно/ въздействие върху човешкото здраве, свързано със създаване на дискомфорт от шум, вибрации и промяна на изгледните характеристики на ландшафта и с риск от инциденти;

3. Необходимо е да се извърши прогноза и оценка на очакваните значителни въздействия върху околната среда в т. ч. здравно – хигиенните ѝ аспекти, както възможността тя да поеме допълнително натоварване при отчитане на резултатите от обществено обсъждане на ИП с всички заинтересовани лица и засегнатото население и на анализ на съществуващото състояние на околната среда в района;
4. По време на строителството и експлоатацията на ИП има вероятност от възникване на аварийни инциденти;
5. Ще се генерират строителни отпадъци /основно изкопани земни маси/ и опасни отпадъци /при поддръжка и ремонт на вятърните съоръжения/, както през периода на строителството така и на експлоатация.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. За реализация на ИП ще се извърши трайна промяна на предназначението на земеделска земя – за фундаменти, кранови площадки и пътища; по време на строителството се очаква допълнително да бъде засегната земя – за изграждане на временни работни площадки;
2. Планираните имоти се намират в близост до защитени зони от мрежата от Натура 2000 – ЗЗ “Батова” с код BG0002082 определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие и ЗЗ “Суха река” с код BG0000107 определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от същия закон и попада в район с интензивен прелет на птици и прилепи. Необходимо е да се извърши прогноза и оценка на очакваните въздействия върху птиците преди експлоатацията на инвестиционното предложение въз основа на конкретни резултати от проведен в района на самата площадка орнитомониторинг при продължителност най-малко една година / два полеви сезона пролетен и есенен/, и отчитане на височина, посока на полетата и честота /плътност/ на прелитане над площадката, други рискови фактори за отделните видове птици, както и едногодишен мониторинг на прилепи, съгласно препоръките на Бонската и Бернската конвенции;
3. Големината на вятърните съоръжения /височина на кулата **110 м** и диаметър на ротора **90 м**/ в съвкупност с други ИП предполагат значителни въздействия, включително кумулативни.

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

1. В следствие на реализацията на ИП ще се засегне пряко земеделска земя, обработваеми ниви. Планираните имоти се намират в близост до защитени зони от мрежата от Натура 2000 – ЗЗ “Батова”, с код BG0002082 се намира на около 3 км от територията на ИП определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие и ЗЗ “Суха река”, с код BG0000107 на повече от 100 м от територията, предмет на ИП определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от същия закон;

2. Най-близко разположената защитена територия е ЗМ „Побити камъни“, която отстои на 12 км по права линия от територията предмет на ИП;
3. Най-близката планинска местност е Камчийска планина и се намира на разстояние около 48 км;
4. Най-близката влажна зона – язовир “Ботево” е на около 5.5 км от територията предмет на ИП.

Преценката за вероятна степен на отрицателно въздействие, е че инвестиционното предложение **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони поради следните мотиви:

1. Реализацията на ИП съвместно с реализацията на подобни ИП в близо разположените имоти, както и ЗЗ “Батова”, с код BG0002082 и ЗЗ “Суха река”, с код BG0000107 е предпоставка за кумулативно въздействие върху реещи се и други активно летящи мигриращи птици, преминаващи през района.
2. Предвидените за изграждане два вятърни генератора ще са с височина на кулата до 110 м, което може да доведе до създаване на миграционна бариера за орнитофауната по основния прелетен път – Виа понтика.
3. Има вероятност реализацията на инвестиционното предложение да доведе до намаляване числеността на видове, предмет на опазване в ЗЗ “Батова”, с код BG0002082 и ЗЗ “Суха река”, с код BG0000107.
4. Земеделските обработваеми земи са основно местообитание, както на широко разпространените представители на българската орнитофауна, така и на много консервационно значими, редки и застрашени видове животни. Тези територии са ключово място като източник на храна и ловуване за птиците. В тази връзка ветрогенераторите могат също да доведат до разпокъсване /фрагментация/ и загуба на ценни места за пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия.
5. ИП има вероятност да се окаже косвено влияние върху популации на видове, чиито местообитания са предмет на опазване в ЗЗ “Батова”, с код BG0002082 и ЗЗ “Суха река”, с код BG0000107, по отношение на евентуални процентни загуби.

На основание на гореизложеното и съгласно чл. 40, ал.6 от горесцитираната Наредба, в доклада по ОВОС, като отделно приложение, се включва оценка за степента на въздействие инвестиционното предложение върху защитените зони. Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл.23, ал.2 от Наредбата, като е необходимо да включва и:

1. **Основна екологична цел на ОС** следва да бъде предотвратяването на всяко неблагоприятно въздействие, което може да е резултат от предложения проект (самостоятелно или поради взаимодействие с други проекти и въздействия), върху предмета на опазване в ЗЗ “Батова”, с код BG0002082 и ЗЗ “Суха река”, с код BG0000107, като за неблагоприятно въздействие върху предмета на опазване следва да се счита всеки екологичен ефект, който е в противоречие с екологичните цели на мястото.
2. **В оценката за съвместимост следва да бъдат разгледани следните възможни преки въздействия:**

Пряко унищожаване на местообитания на видове, в резултат от строителството:

1. Пряко унищожаване на **видове** с висока консервационна значимост.
2. Пряко трайно увреждане на **естествения характер** на местообитанията на видовете, предмет на опазване в зоните като места за пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация. Под изменение на естествения характер да се имат предвид постоянни или периодично появяващи се трайни изменения на ключови биологични или физикохимични характеристики.
3. Да бъде по отделно и подробно разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в двете зони като осебено внимание да се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от следните разреди: Гъскоподобни, Пеликаноподобни, Щъркелоподобни, Соколоподобни и Врабчоподобни.
4. Влияние върху миграционните пътища и **фрагментация** на местообитания в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможните изменения. В конкретния случай някои от тези въздействия са:
 - ❖ създаване на миграционна бариера след построяване на ветрогенераторите;
 - ❖ увреждане на местообитания;
 - ❖ фрагментация на популации в резултат на унищожаване на подходящите местообитания, чрез пълно унищожаване или изменение на характеристиките им.

В ОС следва да бъдат разгледани следните вторични, непреки и кумулативни въздействия:

1. Да се отчете **кумулятивният ефект** свързан с реализирането на други инвестиционни предложения в района.
2. **Оценка на влошаване на възможностите за устойчиво управление на територията - развитие на природосъобразни форми на туризъм.**
3. **Отчитане на кумулативния ефект от всички по-горе изброени въздействия върху всеки компонент, подлежащ на опазване на територията.**
4. **Отчитане на увеличението на антропогенната преса от изграждането на ветрогенератори, както и от допълнително изграждане или рехабилитация на съществуващи пътища до обектите.**
5. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие да се предложат **мерки**, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на значителни отрицателни въздействия върху околната среда.

При определянето на степента на въздействие на обекта да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло.

Определянето на степента на въздействие на ИП върху, предмета на опазване в 33 “Батова”, с код BG0002082 и 33 “Суха река”, с код BG0000107, да се извърши на база проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на прилепите и орнитофауната в района на площадката, предмет на ИП.

Орнитомониторингът следва да се извърши в следните периоди /в зависимост от физиологичните изисквания и биологията на птиците/:

Наблюдение на пролетна миграция – от 01 март до 20 май

Наблюдение на гнездящата орнитофауна – от 01 май до 20 юни /двукратно/

Наблюдение на есенна миграция – от 01 август до 15 ноември

Ежедневно наблюдение на зимуващи и преминаващи през района и около него водолюбив и други птици – 01 декември до 01 март

Орнитомониторингът трябва да дава информация за: *видов състав и количество на прелитащите видове* (видове с особена важност-застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост за всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетна , есенна миграция, зимуване, гнездене); *статус на пребиваване и сезонна динамика* (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линееене); *поведение на птиците – за всеки вид по отделно*(денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и корисори на предвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на предвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори). **Планът за мониторинговите проучвания на орнитофауната в района на площадката следва да се съгласува с РИОСВ-Варна.**

Оценката трябва да бъде възложена на експерти, отговарящи на изискванията на чл.9, ал.1 от *Наредбата* и по – специално притежаващи компетентност в областта на зоологията и ботаниката.

IV. Характеристиките на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

1. Има вероятност реализацията на инвестиционното предложение да доведе до безпокойство и намаляване числеността на видовете, предмет на опазване в защитените зони;
2. Има вероятност за увреждане на ключови елементи на защитените зони и прекъсване на биокоридорни връзки на видовете, предмет на опазване;
3. По време на строителството очакваното емисионно натоварване на атмосферния въздух в района, както и зоните на разпространение и обхвата на това емисионно въздействие ще бъде значително;
4. При изкопно-насипните и товаро-разтоварните работи ще има значително замърсяване на въздуха с прах и газове от работата на машините, както и шумови въздействия.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

За ИП са информирани: кметовете на с. Водица, община Аксаково, а засегнатото население, с поставени обяви на информационните табла в кметствата и общината. Няма устно изразени или постъпили в РИОСВ-Варна писмени възражения срещу реализацията на ИП.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс чрез Директора на РИОСВ-Варна пред Министъра на околната среда и водите и Административен съд Варна в 14-дневен срок от съобщаването му.

ДИРЕКТОР:

Румяна Радилова